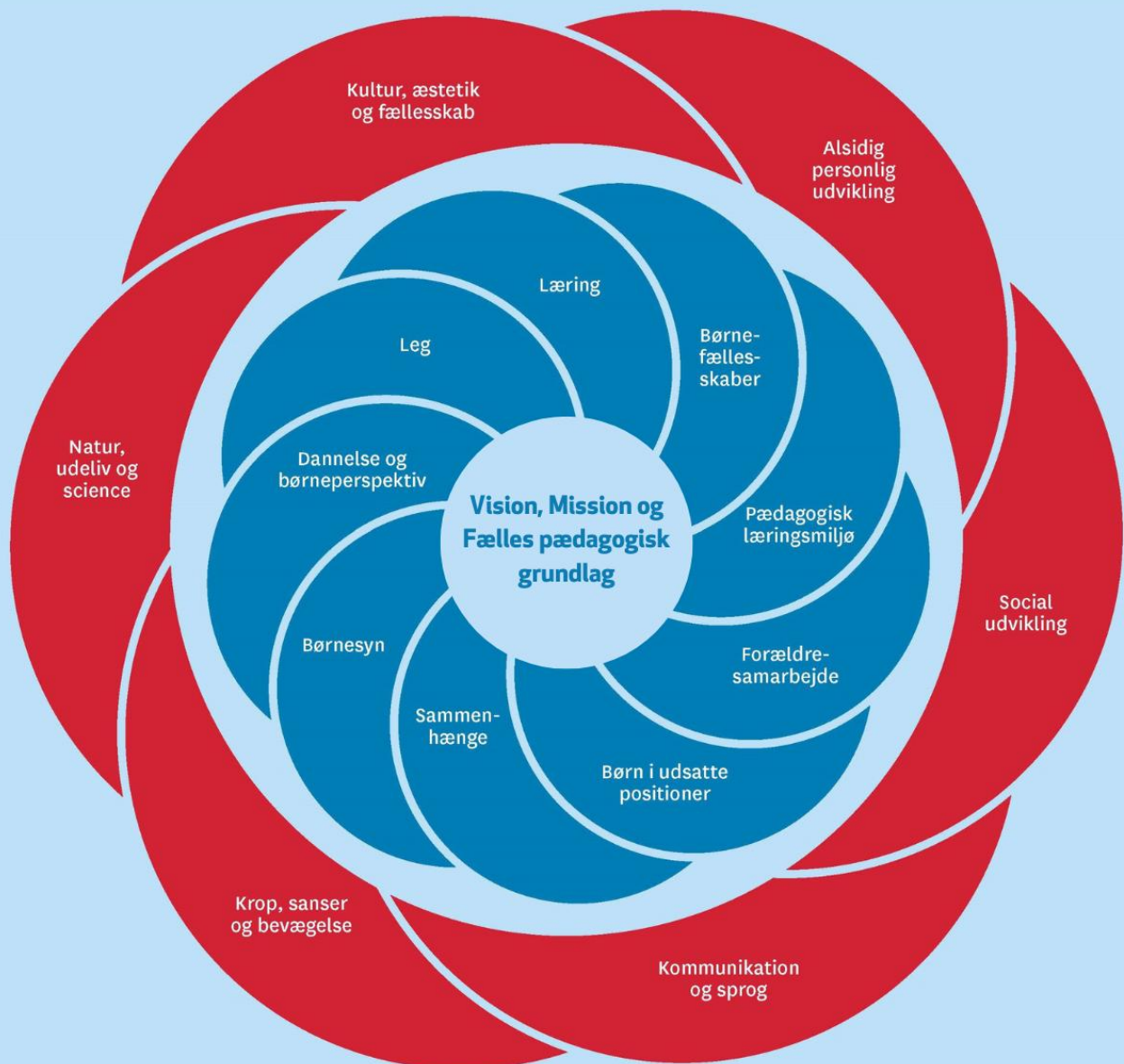

Pædagogisk læreplan for Vesterlunden Skovlinden

Indhold

Den lovgivningsmæssige ramme	2
Svendborg Kommunes dagtilbud	2
Dagtilbuddet Vesterlunden	3
Børnehuset Skovlinden	4
Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	5
Pædagogisk læringsmiljø	6
Samarbejde med forældre om børns læring	9
Børn i udsatte positioner	11
Særligt for Skovlinden	12
Sammenhæng til børnehaveklassen	13
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	15
Inddragelse af lokalsamfundet	15
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
De seks læreplanstemaer	18
Alsidig personlig udvikling	19
Kommunikation og sprog	26
Krop, sanser og bevægelse	31
Kultur, æstetik og fællesskab	41
Evalueringskultur	45
Særligt for Skovlinden	46

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget og Kommunalbestyrelsen har i 2024 vedtaget en ny børne- og ungepolitik. Politikken indeholder et fælles børne- og ungesyn og et værdisæt, som er retningsgivende for de voksne omkring børn og unge: Anerkendelse, indflydelse, positive forventninger og nysgerrighed.

På dagtilbudsområdet er "Vision, Mission og Fælles Pædagogisk grundlag" med til at omsætte den nye børne- og ungepolitik, og indeholder den fælles klangbund:

"Her kan børn skabe sig" skaber stof til eftertanke og lægger op til dialog.

"En barndom i bevægelse" er et centralt begreb i visionen, og rummer flere betydninger. For det første at barndommen ses som en enestående tid i ethvert menneskes liv og at barndommen har en særlig værdi i sig selv. For det andet at bevægelse både forstås fysisk, følelsesmæssigt og sanseligt.

I 2024 er der på dagtilbudsområdet igangsat "Fælles faglig retning" for at styrke arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer med deltagelsesmuligheder for alle børn.

Dagtilbuddet Vesterlunden

Vesterlunden er et dagtilbud bestående af syv børnehuse: Nordenvinden, Nordlyset, Skovlinden, Ryttergården, Kildebækken, Kernehuset og Wandallsgården. Børnehuse er beliggende i Nordre og Vestre bydel i Svendborg Kommune.

Seks af børnehuse rummer både vuggestue- og børnehavegrupper, mens Wandallsgården er et rent vuggestuetilbud. Skovlinden og Kernehuset har desuden ressourceladser til børn, der er visiteret til ekstra støtte i deres hverdag.

I Vesterlunden arbejder vi med et fokus på børnenes perspektiver, og vi ser legen som det bærende element i børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Gennem legen skaber børn mening, relationer og forståelse af verden, og det er vores opgave som professionelle at skabe rammer, der giver plads til både børneinitieret og voksenunderstøttet leg. Vi er optagede af at tage afsæt i børnenes oplevelser, interesser og deltagelsesmuligheder og lade dette være styrende for den pædagogiske praksis.

Vi arbejder ud fra en fælles faglig retning i Svendborg Kommunes dagtilbud, som Vesterlunden læner sig op ad: NEST, Neuroaffektiv pædagogik, Tryghedscirklen, Sprogklar, Sansemotorik og "Musik til Svend". Denne fælles retning danner et professionelt fundament for vores arbejde og understøtter implementeringen af Den styrkede pædagogiske læreplan på tværs af børnehuse, samtidig med at der er plads til lokale særkender og pædagogiske greb i de enkelte huse.

Flere af Vesterlundens børnehuse er placeret tæt på skov, grønne områder, strand og vand, hvilket giver gode muligheder for at inddrage naturen som lærings- og legerum.

Vores børn fortsætter årligt videre til forskellige skoler, som vi samarbejder med. I forhold til Forsårs-SFO er vores to distriktsskoler Vestre Skole og Rantzausminde Skole. Vi har fokus på trygge overgange og et godt samarbejde mellem dagtilbud, skole og forældre omkring børnene i denne vigtige fase.

Hvert børnehus har en pædagogisk teamleder, som varetager den daglige ledelse og indgår i et fælles lederteam sammen med dagtilbudslederen for Vesterlunden. Samarbejdet i lederteamet sikrer sammenhæng, fælles retning og faglig udvikling på tværs af Vesterlunden.

Forældrebestyrelsen i Vesterlunden består af en forældrerepræsentant fra hvert børnehus og samarbejder med fokus på at skabe de bedste rammer for børnene. Bestyrelsen har fokus på budget, principper for arbejdet i Vesterlunden samt dialog med politikerne i Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget. Forældrebestyrelsen spiller samtidig en aktiv rolle i arbejdet med Den styrkede pædagogiske læreplan.

På vegne af Vesterlundens lederteam

Mette Hejesen, dagtilbudsleder.

Børnehuset Skovlinden

Skovlinden er et børnehus, som hylder livsglæde, nærvær og mangfoldighed samt næres af fællesskaber, venskaber, nærvær, leg og udeliv.

Skovlinden ønsker, at børn og forældre oplever sig set, mødt og lyttet til i et trygt og nærværende miljø. Dertil med en ambition om at tilbyde "det gode børneliv" samt at adressere vi voksnes ansvar heri. Derfor prioriteres et nært forældresamarbejde bestående af forældreinddragelse og forældre-deltagelse i samarbejde om det gode børneliv.

Skovlinden tilbyder et børnemiljø, hvor personalet har fokus på Kerneopgaven ift. at skabe bedst mulige trivsels- og udviklingsbetingelser for alle børn. Et miljø, hvor **Børnesynet** rammesætter, at alle børn har gode og meningsfulde grunde til at handle, som de gør, og at personalet interesserer sig for disse grunde. Et miljø, hvor **Læringssynet** rammesætter, at børn lærer af hinanden og af voksne, som motiverer og giver gode ideer til handling.

Skovlinden er beliggende i den vestlige del af Svendborg, i et naturskønt område med skov og strand i baghaven, som børn og personaler ofte besøger på gåture eller i børnehusets ladcykler. Dertil har Skovlinden stor glæde af Ryttergårdens bus hver fredag, hvor vi med de ældste børn tager til Elsehoved strand. Du kan læse mere om vores busforløb til de ældste børn i Skovlinden på vores hjemmeside. Derudover har Vesterlunden to El busser som vi har gælde af hver 7 uge

Skovlinden er også beriget af særlige gode faciliteter inde som ude og er bl.a. omkranset af en stor naturlegeplads.

I Skovlinden værdsætter vi æstetikken i og omkring børnehuset, hvor der passes godt på hinanden, naturen og børnehuset.

Skovlinden er et integreret børnehus, som er normeret til 56 børnehavebørn samt 28 vuggestuebørn. Skovlindens børn er fordelt på tre børnehavegrupper samt to vuggestuegrupper. Oftest er børnene delt i mindre børnefællesskaber baseret på det enkelte barns udvikling og dets udvikling ind i børnefællesskabet.

Skovlinden er også et ressourcehus med en højere normering og øget andel af uddannede pædagoger set ift. et alment dagtilbud. Det betyder, at der i Skovlinden er tilknyttet 14 ressourcepladser til børn, der har brug for ekstra pædagogisk støtte. Herunder er aktuelt 3 ressourcepladser forankret i det almene børnefællesskab, og 11 ressourcepladser er forankret i vores ressourceafdeling (gruppe 4) til børn med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og behov for særlig støtte i et skærmet fællesskab med få andre børn og voksne. Du kan læse mere om ressourcepladser og vores ressourceafdeling på vores hjemmeside.

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

De fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Som barn i Vesterlunden og i Svendborg Kommune møder alle børn voksne der arbejder ud fra Kommunens Børn og unge politik samt Dagtilbuddets Mission vision og pædagogisk arbejdsgrundlag.

Se hele Svendborg Kommunes børne- og ungepolitik:

<https://www.svendborg.dk/sites/default/files/PDF/boerne- og ungepolitik - faelles afsaet - faelles fremtid endelig.pdf>

Se Vores Mission, Vision og pædagogiske arbejdsgrundlag i kommunale og selvejende dagtilbud.

Heri er der uddrag fra publikationen Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold (Børne- og undervisningsministeriet 2018) om dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber:

<https://www.svendborg.dk/sites/default/files/PDF/vision mission og faelles paedagogisk grundlag - okt 2020.pdf>

Nedenstående uddrag er taget fra børne- og ungepolitikken og Mission, vision og pædagogisk arbejdsgrundlag og skrevet ind i dette afsnit.

Dannelse og børneperspektiv: *Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur.*

Det viser vi ved at møde børn respektfuldt, lyttende og inddragende i hverdagen på en anerkende og omsorgsfuld måde. Vi har en tro på at alle børn gør det, så godt de kan. Børnene møder voksne der er nysgerrige og tager sig tid til at lytte og hjælpe.

Leg: *Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af hverdagen i dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, sprog, sociale kompetencer og selvværd.*

Legen styrker vi ved at skabe gode læringsmiljøer og struktur for legen, hvor barnet har mulighed for fordybelse og kreativitet i legen. De gode legemiljøer i dagtilbuddet er tydelige og fleksible. Vi møder børnene i øjenhøjde og positionerer os ved at være foran, ved siden af, eller bagved i legen med særligt fokus på balancen mellem børne- og vokseninitieret leg. Vi er aktiv deltagende i at skabe alsidige legemuligheder for børnene, som er med til at fremme barnets fantasi, kreativitet, virkelyst og nysgerrighed.

Læring: *Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at bliver udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.*

Børnene møder voksne der skaber pædagogiske læringsmiljøer som er inspirerende og hvor der er deltagelsesmuligheder for alle børn uanset udviklingsniveau. Vi møder børnene i øjenhøjde, er foran, ved siden af og bagved. Vi har positive forventninger til børnene og understøtter deres tro på egne evner. Det gør vi ved at skabe den tryghed og give den tid barnet har behov for i de pædagogiske læringsmiljøer, så de har mod til at udfordre sig selv og turde træde ind i nye øvebaner.

Børnefællesskaber: *Det er de pædagogiske medarbejdere og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til.*

Vi fremmer og skaber balance i børnefællesskabet ved at understøtte børnene i deres relationer til hinanden. Dette ved at støtte børnene i troen, evnen og oplevelsen af at være en del af et mindre og større fællesskab. Ved at sætte ord på følelser, hensigter og oplevelser i relationer børnene i mellem. Vi skaber og deltager aktivt i leg og aktiviteter, der styrker barnets evne til at indgå i samspil med hinanden.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vuggestuen:

I vuggestuegrupperne struktureres dagen, så der er lagt vægt på:

- Tilknytning børn og voksne imellem, samt børn og børn imellem, da vi ved, at det er i de tætte relationer, barnet udvikler sig. Vi ved, at tryghed er en forudsætning for trivsel og udvikling. Derfor prioriterer vi tilknytningsarbejdet højt ved modtagelse af nye børn og i hele vores tilgang til barnet. Det betyder blandt andet, at vi har øje for at understøtte barnet med ord, kropssprog og mimik, når barnet bevæger sig væk fra den voksne for at udforske omverdenen. På den måde hjælpes barnet til en erfaring af, at det er trygt og udviklende at gå på opdagelse. Det indebærer også, at vi er barnets trygge havn, hvor det kan finde ro og lade nervesystemet op ved at sidde på skød, når barnet har behov for det eller ved at finde trøst og stabilitet i den voksnes rolige stemme og åndedrag.
- Forudsigelighed så der er en ramme om dagen og børnene ved, hvad der skal ske. Når barnet er tryk gennem en forudsigelig ramme og den tætte relation, kan det bevæge sig ud i verden og udforske denne. Det betyder at der er faste rutiner, som barnet genkender og kan bruge som en markør for, hvad der forventes af barnet. Det kan for eksempel være at madpakker deles ud på samme måde hver dag. Eller at der synges den samme sang til samling hver dag i en længere periode. Det er også at de voksne er anerkendende og varme i deres måde at møde barnet på i alle situationer. Børnene kan regne med en afstemt tilgang fra de voksne omsorgspersoner, hvor barnets initiativer ses og mødes.
- Bevægelse - vores vision er at give børnene mulighed for en barndom i bevægelse, hvor bevægelse har flere betydninger. Bevægelse er det at mærke og udtrykke følelsesmæssig bevægelse. Vi spejler barnets følelser, så de gøres kendte for barnet. Bevægelse er et udtryk for barnets udvikling. Vi har øje for og understøtter alle børns tegn på udvikling, fx når vi begejstres med barnet over at det nu selv mestrer noget nyt. Bevægelse er også at i vuggestuen kan barnet udfolde sig fysisk. Der er plads til at krybe, kravle, gå og løbe. Børn lærer gennem kroppen.
- Kommunikation da vuggestuebarnet er afhængig af at blive set, hørt og forstået og gennem spejling selv udvikle evnen til at kommunikere fra nonverbalt til verbalt. Vi sætter ord på for barnet. Vi leger med sprog, læser bøger, rimer, synger, bruger tegn. Gennem hele dagen skabes små læringsfællesskaber, hvor der er ro til sproglig opmærksomhed. Det er ved måltiderne, hvor vi fx sidder i mindre grupper, så pædagogen kan være i dialog med en mindre gruppe børn og skabe dialog børnene imellem. Vi opfanger selv barnets mindste udtryk og responderer på disse, så alle børn oplever at kunne påvirke sin verden.

Ovenstående punkter tænkes ind i såvel planlagte vokseninitierede aktiviteter, børnenes mulighed for egen leg, leg som det pædagogiske personale indgår i, rutinesituationer som borddækning, bleskift m.m. Dagen er bygget op, så der er en vekselvirkning af disse procesparametre og hvor der tages højde for og gives plads til barnets eget perspektiv og medbestemmelse. I disse skabes pædagogiske læringsmiljøer, som er alsidige og mangfoldige og målrettet det enkelt barn og børnegruppen.

Det er pædagogerne, der har det faglige ansvar for det pædagogiske læringsmiljøes kvalitet i de daglige aktiviteter og samspil og sørger for i samarbejde med pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter for at arbejde i mindre grupper, så hvert enkelt barn er i tæt samspil med få andre børn og få pædagoger/medhjælpere.

Børnehaven:

I børnehavegrupperne struktureres dagen, så der er lagt vægt på:

- Du og jeg sammen om noget. Det er, når barnet er sammen med en eller flere andre om et fælles tredje, at fordybelse kan ske og læring finde sted. Det er både i barn-barn fællesskaber og i voksen-børn fællesskaber. Vi inviterer til at børnene tager initiativ og har indflydelse på leg og aktivitet.
- Forudsigelighed og spontanitet, så der er en ramme om dagen, som barnet kan finde trykthed i, men samtidig plads til det, der opstår, når børn og voksne er sammen og spontane idéer får liv. Vi er inspirerede af Nest – fællesskabende pædagogik, hvor vi benytter visuelle støttesystemer af forskellig art til at vise, hvad børnene kan forvente og hvad der forventes af dem. Det kan fx være billeder på spisepladser, dagstavle, tydelige legezoner.
- Bevægelse - vores vision er at give børnene mulighed for en barndom i bevægelse, hvor bevægelse har flere betydninger. Bevægelse er det at mærke og udtrykke følelsesmæssig bevægelse. Vi spejler barnets følelser, så de gøres kendte for barnet. Bevægelse er et udtryk for barnets udvikling. Vi har øje for og understøtter alle børns tegn på udvikling, fx når vi begejstres med barnet over at det nu selv mestrer noget nyt. Bevægelse er også at barnet kan udfolde sig fysisk. Der er plads til at gå og løbe, danse og springe, liste og hvile. Børn lærer gennem kroppen.
- Kommunikation, da børnehalebarnet fortsat er i gang med at forstå og blive forstået gennem nonverbal og verbal kommunikation. Gennem sproget udtrykker barnet sin mening og kan derved præge leg og aktiviteter. Vi arbejder i nogle børnehuse med Sprogklar og med Dialogisk læsning og i alle huse læses bøger, leges med rim og ræmser, synges, vrøvles, samtales.

Ovenstående punkter tænkes ind i en vekselvirkning mellem planlagte vokseninitierede aktiviteter, børnenes mulighed for egen leg, leg som det pædagogiske personale indgår i, rutinesituationer som borddækning, bleskift m.m. Dagen er bygget op, så der er en vekselvirkning af disse procesparametre og hvor der tages højde for og gives plads til barnets eget perspektiv og medbestemmelse.

I disse skabes pædagogiske læringsmiljøer, som er alsidige og mangfoldige og målrettet det enkelte barn og børnegruppen.

Det er pædagogerne, der har det faglige ansvar for det pædagogiske læringsmiljøes kvalitet i de daglige aktiviteter og samspil og sørger i samarbejde med pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter for at arbejde i mindre grupper, så hvert enkelt barn er i tæt samspil med få andre børn og få pædagoger/medhjælpere.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I den nye børne- og ungepolitik fra Svendborg Kommune er der en forventning til samarbejdet med forældrene der lyder således:

Værdierne afspejler sig også i mødet med forældrene og med familierne i sin helhed. På samme måde håber vi på, at forældrene, og det øvrige netværk omkring børn og unge, vil tage værdierne til sig i mødet med både egne og andres børn.

Vores udgangspunkt er, at forældre har ansvaret for deres egne børn samtidig med, at vi møder dem med positive forventninger om, at de også tager medansvar for de fællesskaber, som børn og unge er en del af. Vi anerkender til fulde forældrene og det nære netværk som de primære omsorgspersoner i børn og unges liv. Derfor inddrager vi dem i de beslutninger om børn og unge, hvor dagtilbud, skoler og Svendborg Kommune spiller en rolle.

De fire værdier i Svendborg Kommunes børne- og ungepolitik er:

- Anerkendelse
- Indflydelse
- Positive forventninger
- Nysgerrighed.

Vesterlundens forældrebestyrelse har gennem årene arbejdet dels med principper for overgange i børns liv og dels med princip for samarbejde med forældre om børns læring:

Forældrebestyrelsen opfordrer til, at forældre og personale løbende deler viden og erfaringer om barnets trivsel, udvikling og læring – og har et fælles ansvar i forhold til at invitere hinanden til at inspirere og samarbejde på forskellige måder.

Forældrebestyrelsen ønsker at bakke op om, at alle føler sig velkomne og som en del af fællesskabet. Vi ved, at det har betydning, hvordan vi forældre taler og handler, og vi har et stort ansvar i, at den gode kommunikation starter ved os.

Vi opfordrer derfor til, at alle forældre er opmærksomme på at invitere børn og voksne ind i fællesskabet. Dette kan f.eks. gøres ved at:

- Forældre byder nye forældre og børn velkomne ved at hilse på og præsenterer sig.
- Altid tale pænt om andre børn og forældre, og forsøge at nuancere/forstå andre og tale med barnet hjemme om dette.
- Forældre støtter op om, at børnene leger bredt og med mange forskellige, f.eks. ved at invitere forskellige børn med hjem på legeaftaler.
- Forældre viser en naturlig interesse for børnenes legerelationer og venner. Det har betydning, at vi ved, hvem børnene leger med og at vi kan børn og forældres navne.
- Forældre kan deltage i fælles arrangementer, og følge med i informationer og billeder via AULA. Der er nyhedsbreve omkring årets gang og særlige tematiserede aktiviteter.

Den daglige kontakt har en stor værdi i hverdagen, hvor personalet møder forældrene som en resource, og opbygger en tillidsfuld relation. I den daglige kontakt er der små hverdagsfortællinger, og der gives vejledning i alt fra madpakkeindhold til grænsesætning.

Opstår der tvivl, eller er der brug for afklaring af behov og forventninger, planlægges en struktureret vækstsamtale, som beskrevet nedenfor.

Der er også mulighed for indflydelse og inddragelse via forældrebestyrelsesarbejdet, hvor forældre har direkte adgang til politikker, principper og værdier i institutionen.

Vuggestuen:

Der er stor opmærksomhed på overgangen mellem vuggestue og børnehave. Nogle gange vil der være overlevering mellem personalet i børnehuset. Andre gange vil forældre blive inviteret til at deltage i overleveringsmødet.

Børnehaven:

For de børn, der er i FOKUS, er der flere forældresamtaler. (Se afsnit vedr. Børn i udsatte positioner).

Overgange:

Der skal foregå overlevering mellem vuggestue og børnehave senest 1 måned før barnet fylder 3 år. Dette overleveringsmøde kan forældrene også deltage i.

Der skal foregå overlevering mellem børnehave og skole for børn i FOKUS eller udsat position senest 1 måned før start i forårs-SFO.

For at sikre kvalitative samtaler, tager vi udgangspunkt i Vækstmodellen.

En dagsorden på mødet med forældrene kan se således ud:

- Hvordan tænker I det går, hvad går godt?
- Beskriv barnets generelle trivsel.
- Hvad er barnet god til? Hvor er barnet udfordret?
- I dialogen afsøges muligheder for handling. Der kan inddrages eksterne samarbejdspartnere til den videre proces.
- Indgå aftaler for indsats og handling.
- Evaluer samtalen med forældrene, det bedste ved samtalen.

I Vesterlunden arbejdes der ud fra et perspektiv der handler om forældrenes ressourcer og kompetencer. Personalet møder forældrene med nysgerrighed igennem en åben, gensidig og anerkendende dialog, for at sikre tryghed og tillid i relationen til forældrene.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26.

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere.

Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet, får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistriivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder i zonen for nærmeste udvikling.
- Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med.
- Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.

- Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe.
- Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer.

Særligt for Skovlinden

Det pædagogiske læringsmiljø i Skovlinden iscenesættes, ledes og udmøntes via følgende grundforståelser:

Via et professionelt læringsfællesskab

Vi tilstræber en professionel lærings- og udviklingskultur som er koordineret, helhedsorienteret, sammenhængende og samarbejdende. Vores indsatser for og omkring børnenes vilkår for deltagelse i mangfoldige læringsmiljøer baseres på viden fremfor "synsninger" og forudindtagede meninger.

Via et kontekstuellet perspektiv

Vi er bevidste om relationens betydning og mellem individ og kontekst. Al bevægelse, læring og udvikling finder sted i samspil med andre og i lyset af kvaliteten i fællesskabet.

Via et relationskompetence handlinger

Vi er bevidste om, at al udvikling sker i relationer og dermed i forbundethed med andre. Det påhviler vi voksne at tage ansvar for relationen til, at alle børn skal sikres en plads i de mangfoldige læringsmiljøer. Dette fordrer, at vi altid tager afsæt i egne muligheder for at skabe forandring, ser barnets handlinger som udtryk for kommunikation og invitationer til nye forståelser.

Via alles ret til fællesskab

Vi er bevidste om og har respekt for betydningen af fællesskabets understøttende karakter såvel som de sårbarheder, som børn med særlige behov kan opleve i fællesskaber – og dermed også forpligtelse til at sikre alle børns deltagelse i de fællesskaber, der er mest udviklende. Børn skal ikke blot være del af et fællesskab, men opleve sig som del af et udviklende og mangfoldigt læringsmiljø, fysisk, socialt og fagligt.

Generelt i Skovlinden og i høj grad for de børn, der har en ressourceplads, arbejder vi med fokus på læring i børnefællesskaber og tryghed i relationer til de voksne. Alle børn har en primærvoksen, dog er vi fokuseret på, at vi er et team omkring barnet og børnegruppen. Dertil at der skabes et tilhørsforhold til den gruppe barnet er tilknyttet.

Vi har en tydelig og forudsigelig ramme om dagen, som er med til at give alle børn en ydre ramme og dermed hjælp til at opbygge en indre fornemmelse af rytme og struktur. Vi tilbyder børnene et anerkendende og guidende miljø med fokus på det enkelte barns og børnegruppens læring, trivsel, udvikling og dannelse.

Vi tager afsæt i "Tryghedscirklen" som bygger på mentalisering- og tilknytningsteori, hvor personalet har øget viden om, hvordan de tilrettelægger hverdagen for alle børn, men særligt for børn med temperamentsmæssige udfordringer samt børn med belastede omsorgserfaringer.

Vi arbejder Nest-inspireret ("Nest møder dagtilbud" af Karin Lykke), som bygger på grundforståelser, såsom:

- Børn er mere ens end forskellige.
- Børn gør det bedste, de kan, lykkedes de ikke, er der de voksnes, der skal gøre noget andet.
- Alle børn har krav på kvalificeret pædagogik.
- Det er barnet, der skal lykkes og ikke pædagogen.
- Hvad skal vi som voksne lære for, at barnet kan lære.
- Stærk vi-kultur på fokus på kollektiv mestring.

Fra Nest arbejder vi bl.a. med metoden "selvsnak" og "stemmeskalering". "Selvsnak" hjælper barnet med at forstå egne følelser, ligesom det hjælper barnet til at regulere sin adfærd, så barnet får mulighed for at handle konstruktivt i fællesskabet. "Stemmeskalering" som støtte til selvregulering ift. toneleje og arousal. Vi benytter også visuelle støttesystemer time timer, billede og piktogrammer på dags-, sekvens- og individuelle tavler, nøglering med billeder ift. geografien for det enkelte barn.

Derudover benytter vi low arousal pædagogik (Bo Hejlskov Elven) også kaldet 'rogivende pædagogik'. Metoden har fokus på at forhindre og forebygge konflikter ved at give selvkontrol og mindske krav og forventninger.

For at understøtte børn med særlige gennemgribende udviklingsforstyrrelsers forudsætninger for trivsel og læring har vi tilknyttet en ressourceafdeling. Her foregår arbejdet med børnene i en mindre enhed med mulighed for at benytte specialpædagogiske redskaber og metoder. Her er god mulighed for at arbejde individuelt med det enkelte barn alt efter barnets behov og udfordringer. Det er de samme få pædagoger, børnene mødes af. Der er tydelig dagsrytme for hvert barn, så dagen er tilrettelagt ud fra mål i barnets handleplan, som er skabt i samarbejde med forældre og tværfaglige samarbejdspartnere. I ressourceafdelingen arbejdes med TEACH-inspireret pædagogik og med kommunikationsredskabet PECS.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27.

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårsSFO 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

Børnehaven:

Strukturen for Vesterlundens ældste børn ser forskelligt ud. I nogle huse er der mange kommende forårsSFO børn og derfor kan man være sammen på en stue, andre huse har en anden struktur.

Her vil der bruges dage, hvor børnene mødes på tværs af stuerne.

Som område inspirerer vi hinanden til hvordan vi kan udvikle og forny vores måder at arbejde med kommende forårsSFO børn på.

Den 1. april, sender vi en gruppe børn i forårsSFO. Vi begynder derefter at have fokus på gruppen af kommende forårsSFO børn. For at styrke overgangen fra børnehaven til forårsSFO begynder vi at skabe nye læringsfællesskaber for vores kommende forårsSFO børn.

Med udgangspunkt i at børn udvikler sig i forskelligt og har brug for differencerede læringsmiljøer planlægger vi dage for kommende forårsSFO børn hvor vi tilgodeser udvikling og behov.

Vi har fokus på leg. Legen betyder rigtig meget i børnenes udvikling. De lader sig inspirere, lærer at forhandle, at sige pyt og mærke fællesskabet og glæden ved at være sammen med sine kammerater. Legen er med til at skabe sunde fællesskaber.

Børnene har glæde af at være sammen med jævnaldrende, men også med yngre børn, hvor de som de ældste kan vise vej og udvikle mestring. Har vi børn, som har brug for særlige strukturer, hvor de er i mindre grupper, justerer vi og lader nogle børn få ekstra tid med yngre børn. Vi ser at børn vokser af at kunne mestre. Ved at kunne mestre giver det mod og nysgerrighed til at prøve nyt.

Vi styrker børnene i deres nysgerrighed – vi præsenterer dem for nye lege, og vi øger børnenes lyst til at prøve nyt, når vi leger med ord, bogstaver og præsenterer børnene for kreative udtryksformer og temaer.

Vi har fokus på det sproglige, vi øver børnene i at kunne fortælle, lytte og kunne begå sig med de andre børn sprogligt i legen.

Vi styrker børnene i at kunne udtrykke og udsætte egne behov. Når vi f.eks. holder samling, øger vi børnenes opmærksomhed på hinanden. Vi har mulighed for at læse bøger, vi synger og øver os i at kunne modtage kollektive beskeder. I f.eks. samlinger, overgange, lege og aktiviteter har vi en øget opmærksomhed på, hvordan vi styrke børnenes kommunikative strategier. Hvordan løser de små opgaver med hinanden? Og vi støtter dem sprogligt, hvis der f.eks. skal løses uenigheder og forhandlinger.

Vi har en opmærksomhed på at lave aktiviteter og læringsmiljøer, hvor vi øver børnene i at mestre deres impulser. I turtagning, rollelege, spil og regellege øver de og vi hjælper dem på vej.

Vi har sammen med forældrene fokus på at støtte det enkelte barn, så barnet på bedste måde kan bevæge sig fra børnehaven til forårsSFO. Sammen har vi fokus på, hvordan vi støtter barnet i at kunne mestre flere ting. Fokus på selvhjulpenhed er vigtig, og små justeringer som at kunne bære sin egen madpakke og hjælpe sin sidekammerat øger selvværd og selvtillid.

Når vi sender personale med i forårsSFO, bliver vi som personale mere klar og nysgerrige på hvad vi kan justere og have fokus på. Hvordan styrker vi vores børn i at øve legen med forskellige børn og hjælper dem på vej i det som kan være svært. Og vi øver selvstændighed og kommunikation. Vi har mulighed for at mødes på tværs af børnehuse. Det giver børnene mulighed for at kunne møde nye kommende kammerater.

Afslutningen på børnenes børnehaveliv er vigtig. Vi tilrettelægger og planlægger en særlig afsked for børnene og deres forældre. Børnene får et særligt diplom/bevis på, at de har været en del af vores børnehave og er klar til nye venner og nye udfordringer. Den særlige dag kan også være en dag, hvor børnene har øvet en sang, cirkus eller lign som der optrædes med.

Eksempler på, hvad gruppen har lavet af aktiviteter:

- I dag er vi på værkstedet – vi har taget vores kasse med store træbogstaver med. Nogle børn kender bogstaverne, vi hjælper hinanden med at finde de bogstaver der er i børnenes navne. Børnene maler deres eget forbogstav.
- Vi eksperimenterer med farver og materialer - Vi giver børnene mulighed for at vise og fortælle hvad de er optaget af og vi kan sammen planlægge nogle spændende forløbe, hvor det er børnene som viser vejen.
- De kommende forårsSFO børn er meget optaget af vilde dyr - Vi laver et tema omkring vilde dyr – vi skal sammen finde alle de vilde dyr. Vi eksperimenterer med materialer så vi selv kan fremstille vilde dyr. Vi øver os i fordybelsen og vedholdenhed.
- Vi tilrettelægger temaer, hvor børnene er med til at inspirerer og fortælle, hvad de synes er spændende.
- Vi har sørøvertema, hvor vi laver hele vores legeplads om til sørøverskibe. Vi bruger vores kreativitet og laver skattekister. Legen er som udgangspunkt det vigtigste og børnene slutter temaet af skattejagt og besøg ved åen, hvor der findes guld.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Vesterlunden arbejder vi med inddragelsen af lokalmiljøet på mange forskellige måder og det kan være forskelligt fra børnehus til børnehus. Fælles for alle børnehuse i Vesterlunden er, at vi ligger i skønne naturomgivelser, hvor vi har både skoven, stranden og havet tæt på. Nærmiljøet ses som en naturlig og vigtig udvidelse af vores pædagogiske læringsmiljøer, som vi gør brug af i planlægningen af ture, aktiviteter og spontane tiltag.

Eksempler på udvidelse af læringsmiljøet med besøg i lokalsamfundet;

- Det lokale bibliotek på flere forskellige måder. Nogle børnehuse har børnebibliotek i børnehuset. Andre låner bøger hjem til børnehuset. Vi bruger også deres kulturtilbud i form af teater, højtlesning og musik.
- Lokale museer som f.eks. Naturama.
- Genbrugsstationen samt vand og affaldsstationen.
- Det lokale idrætscenter, hvor vi springer i skumgrave, klatre på klatrevægge og bliver motorisk udfordret.
- Svømmehallen.
- Vi besøger naturdestinationer og inddrager både skov og strand i vores hverdag.
- Til jul laver vi aftaler med den lokale kirke om krybbespil og gudstjeneste.
- Vi er en del af projekt SVEND, hvor musikskolen besøger vores børnehuse og bringer musikken i spil.
- Vi har mulighed for at lave aftaler med UCL, hvor de studerende kommer ud og laver aktiviteter med grupper af børn.
- Vi har samarbejde med den lokale FGU-skole, hvor enten vi eller de kommer på besøg og laver aktiviteter.

Oplevelser og erfaringer i lokalsamfundet er med til at danne barnet og deres aktive deltagelse bidrager til en dybere læring, der forankres i dem. Det giver dem nogle værdifulde erfaringer i forhold til natur, idræt, kunst og kultur som de ellers ikke ville have fået hjemme i børnehuse. De får udvidet deres horisont og det skaber gode minder, at tale om både hjemme i hjemmene, men også sammen i børnehuset.

Fortællinger om steder, fortællinger om andre og fortællinger om os selv bringes sammen og er medskabere af en fælles kultur. Børnene er medskabere af fortællingerne og danner erfaringer med nye steder. Det skaber sammenhæng i oplevelser og i en fælles kultur.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Vesterlund er vi optaget af at inddrage børnenes perspektiver og oplevelser af deres hverdagsliv i børnehusene. Dette ift. at forstå og kvalificere de fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljøer, som vi stiller til rådighed inde som ude. Det betyder, at børnene er med til at vurdere læringsmiljøet, hvor vi ex. spørger dem, hvad og hvor de kan lide at lege, og hvad de kunne ønske sig, el. de kan tage billeder af deres gode legemiljøer inde og ude.

Læringsmiljøer er dynamiske, idet læringsmiljøerne organiseres og tilpasses med basis i det enkelte barns/børnegruppens behov og oplevelser.

Det prioriteres at have mange forskelligartede lege- og læringsmiljøer, så børnene har alsidige og mangfoldige muligheder for at realisere deres individuelle interesser og deres individuelle læringspotentialer i fællesskab med andre.

I de fysiske læringsmiljøer i børnehøjde inde som ude tilstræbes der:

- At indretning og udsmykning signalerer rummets særlige funktion, så anvendelsesmuligheder bliver tydelige for barnet.
- At indretning inviterer til leg, literacy med at læse og skrive aktiviteter, science og eksperimenter, male- og tegneaktiviteter, motorisk og kropslig udfoldelse.
- At indretning inviterer til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, så barnet får mulighed for både stille og vilde lege.
- At indretning inviterer til ro og afgrænsning, og gangzoner indtænkes, så barnet får mulighed for ro til fordybelse i legens indhold og i det sociale samvær omkring legen.
- At indretningen inviterer til selvhjulpethed, så barnet får mulighed for øvebane heri.
- At der er tilgængelige materialer, så barnet inspireres og selv kan gå i gang med aktiviteter og leg.
- At der er systematik og orden, så læringsmiljøer er overskuelige.

Ift. indeklimaet tilstræbes der:

- At der er et passende støjniveau, herunder bevidsthed om, hvad der er "legelarm" og støj, så støjniveau sker i et lege tilpasset aktiviteten og hensyntagen til det omgivende børnemiljø.
- At der er højt hygiejneniveau bl.a. med hyppige håndvask, så smitte mindskes.
- At der er gode lysforhold bl.a. lysindfald i alle rum, justering af lys ift. stemning, aktivitet m.m.
- At lugtsener mindskes via udluftning.

I det psykiske læringsmiljø i børnehøjde tilstræbes der:

- At Svendborg kommunes fælles børnesyn - anerkendelse, -indflydelse, -positive forventninger og nysgerrighed afspejles i omgangstonen og samværsformer i alle børnehusene. Dette kommer bl.a. til udtryk i måden vi taler til og med hinanden, i måden vi er sammen på og tager hensyn til hinanden og i måden vi løser konflikter.
- At varme og empatiske relationer afspejler sig i samspillet børn og voksne imellem, hvilket bl.a. kan komme til udtryk i en afleveringsstunder, hvor barnet er ked af det. Her anerkender den voksne barnets savn med beroligende stemme, trøst og sætter ord på evt. savn og afsked til forældrene.
- At sunde, stærke og venskabelige relationer ses børnene imellem, hvilke bl.a. kan komme til udtryk ved "du og jeg, sammen om noget", hvor barnet er og leger sammen med en eller flere om et fælles tredje.

I det æstetiske læringsmiljø i børnehøjde tilstræbes der:

- At indretning er inspirerende, sanselig og udfordrende.
 - At indretning inviterer til og giver gode muligheder for samvær, leg og mangfoldige former for skabende virksomhed.
 - At indretning er med dæmpede farvevalg på vægge og gulv, så de mange synsstimuli dæmpes.
 - At børnenes kreationer værdsættes og der kæres om ophæng heraf.
-

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder.

Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

Vuggestuen

I vuggestuen lægges fundamentet for barnets identitet, selvværd og grundlæggende oplevelse af at være en betydningsfuld person. Den alsidige personlige udvikling sker i nære, trygge relationer, hvor barnet mødes med omsorg, genkendelighed og følelsesmæssig tilgængelighed.

I Skovlinden arbejder vi pædagogisk som følgende i vuggestuen:

Tryghed som forudsætning for udvikling

Små børn udvikler sig gennem tætte samspil med stabile voksne. Når barnet oplever forudsigelighed, kropslig nærhed og følelsesmæssig afstemning, opbygges en grundlæggende tryghed. Denne tryghed er forudsætningen for, at barnet tør udforske omgivelserne og udvikle selvstændighed.

Hvert barn tilknyttes en primærpædagog, som har særligt ansvar for relationen – især i opstartsperioden. Den trygge relation fungerer som en sikker base, der giver barnet mod til at:

- tage initiativ
- indgå i nye lege
- prøve kræfter med udfordringer
- søge støtte ved behov

Hverdagsrutiner som måltider, garderobe- og puslesituationer er centrale udviklingsrum. Her prioriteres på de små mødeøjeblikke fx øjenkontakt, spejling og rolig kommunikation, så barnet oplever sig set og forstået.

Udvikling af identitet og selvværd

Barnets identitet formes gennem de voksnes måde at møde og bekræfte barnet på. Når vi sætter ord på barnets initiativer, følelser og handlinger, hjælper vi det med at få en begyndende forståelse af sig selv:

- “Du rækker ud efter bolden.”
- “Du blev glad, da mor kom.”
- “Du blev vred, da legen stoppede.”

Når barnet oplever, at dets følelser og intentioner bliver anerkendt, styrkes selvværdet – følelsen af at være værdifuld og betydningsfuld.

Begyndende selvstændighed og “jeg kan selv”

I vuggestuealderen spirer barnets oplevelse af selvstændighed. Vi understøtter dette ved at give barnet mulighed for aktiv deltagelse i hverdagen på et alderssvarende niveau.

Barnet får tid og støtte til selv at:

- tage tøj af og på i det omfang, det kan
- spise selv
- kravle op og ned
- vælge mellem to muligheder

Når barnet oplever mestring, styrkes både selvtillid og gåpåmod. Vi er opmærksomme på at støtte uden at overtage, så barnet får erfaringer med at prøve, øve sig og lykkes.

Følelsesmæssig udvikling og begyndende selvregulering

Små børn har brug for voksne til at regulere følelser sammen med dem. Vi anerkender og rummer både glæde, frustration, vrede og begejstring.

Gennem rolig guidning og følelsesmæssig afstemning hjælper vi barnet med at falde til ro igen. Over tid udvikler barnet begyndende evne til selvregulering og indre tryk.

Barnet lærer gradvist:

- at genkende egne følelser
- at søge trøst og støtte
- at frustration kan overvindes

Mod og udforskning

Den alsidige personlige udvikling handler også om at udvikle mod og nysgerrighed. Når barnet har en tryk base, tør det bevæge sig væk fra den voksne for at undersøge omgivelserne og vende tilbage ved behov.

Vi støtter barnet i at:

- prøve nyt
- holde fast i en aktivitet
- håndtere små udfordringer

Gennem gentagne erfaringer opbygges robusthed og tro på egne evner.

Målet i vuggestuen er, at barnet udvikler en grundlæggende oplevelse af:

- Jeg er værdifuld
- Mine følelser giver mening
- Jeg kan noget selv
- Jeg har mod på at udforske verden

Børnehave

I Skovlinden arbejder vi målrettet med at styrke barnets identitet, selvværd, selvstændighed og følelsesmæssige robusthed. I børnehavealderen udvikler barnet en mere bevidst forståelse af sig selv som individ i et fællesskab. Barnet øver sig i at tage initiativ, håndtere udfordringer og navigere mellem egne behov og fællesskabets rammer.

Vi møder barnet med omsorg, tydelighed og anerkendelse, så det oplever sig set, forstået og som en betydningsfuld deltager i fællesskabet.

Trygge relationer som fundament

Vi tilstræber trygge og stabile relationer der er forudsigelige og følelsesmæssig tilgængelige som medvirkende til at barnet kan udvikle mod til at udforske verden og engagere sig aktivt.

Hvert barn tilknyttes en primærpædagog, som har særligt ansvar for relationen – især i opstartsperioden. Den trygge relation fungerer som en sikker base, der giver barnet mod til at:

- tage initiativ
- indgå i nye lege
- prøve kræfter med udfordringer
- søge støtte ved behov

Hverdagens overgange og mødeøjeblikke – fx når barnet afleveres om morgenen – prioriteres som betydningsfulde relationelle øjeblikke, hvor øjenkontakt, spejling, varm og rolig kommunikation styrker barnets oplevelse af tilhørsforhold.

Selvstændighed, vedholdenhed og mestring

I børnehavealderen udvikler barnet en stærkere oplevelse af "jeg kan selv". Vi understøtter denne udvikling ved at give barnet ansvar og reelle deltagelsesmuligheder i hverdagen.

Barnet øver sig blandt andet i at:

- tage tøj af og på
- håndtere måltidssituationer selvstændigt
- vente på tur
- finde løsninger, når noget er svært
- bede om og modtage hjælp

Vi anerkender barnets indsats frem for resultatet og støtter det i at holde fast, når noget kræver ekstra anstrengelse. Gennem gentagne mestringserfaringer udvikler barnet vedholdenhed, gåpåmod og en robust tro på egne evner.

Følelsesmæssig udvikling og mentalisering

I børnehavealderen udvikler barnet gradvist evnen til at forstå sig selv og andre som individer med følelser, intentioner og perspektiver. Det bliver mere bevidst om, at egne behov ikke altid kan opfyldes med det samme, og at fællesskabet stiller krav.

Vi understøtter barnets udvikling af selvregulering og mentalisering ved at:

- sætte ord på følelser og intentioner
- hjælpe barnet med at se situationer fra flere perspektiver
- guide barnet i konflikter
- støtte det i at håndtere frustrationer

Når barnet oplever støtte i svære situationer, udvikler det gradvist evnen til at regulere følelser, udvise empati og handle mere hensigtsmæssigt i fællesskabet.

Identitet og selvforståelse gennem leg

Legen er central for barnets alsidige personlige udvikling. I legen afprøver barnet roller, eksperimenterer med handlemuligheder og undersøger, hvem det er i relation til andre.

Vi skaber rammer for både selvorganiseret leg og planlagte aktiviteter, som udfordrer barnet passende. Samtidig følger vi børnenes initiativer og perspektiver, så de oplever medbestemmelse og indflydelse på deres hverdag.

Gennem legen udvikler barnet:

- selvforståelse
- fantasi og handlekraft
- evne til at træffe valg
- ansvarlighed i fællesskaber

Den voksnes rolle

Den voksnes rolle er afgørende for barnets personlige udvikling. Vi arbejder bevidst med egen selvregulering og er tydelige, rolige og omsorgsfulde voksne.

Vi tager ansvar for relationen og for rammen, så barnet kan fokusere på sin udvikling. Gennem empati, struktur og følelsesmæssig afstemning støtter vi barnet i at udvikle:

- en stabil selvfølelse
- mod til deltagelse
- ansvarlighed
- robusthed over for udfordringer
- evne til at indgå i forpligtende fællesskaber
- Mål for barnet: "Jeg ved, hvem jeg er. Jeg kan noget. Jeg har betydning. Jeg tør."

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

Vuggestue

I vuggestuen danner trygge og nære relationer fundamentet for børns sociale udvikling. Børn i alderen 0–2 år udvikler sociale kompetencer i tætte samspil med kendte voksne og i de første relationer til andre børn. Gennem gentagelser, genkendelighed og følelsesmæssig afstemning opbygger barnet gradvis forståelse for sig selv og andre.

Vi har fokus på at skabe trygge, overskuelige læringsmiljøer, hvor børnene oplever at høre til og være betydningsfulde i fællesskabet.

Tidlige sociale kompetencer

I vuggestuen understøtter vi børnenes begyndende kompetence til at:

- vise interesse for andre børn
- indgå i simple samspil og lege side om side
- imitere hinanden
- vente kortvarigt på tur
- dele opmærksomhed
- vise begyndende empati, fx ved at reagere på andres gråd

Social udvikling sker i både planlagte aktiviteter og i hverdagens rutiner. Det kan ex. være, når børnene:

- øver sig i at vente på tur på gyngen med voksenstøtte
- deler legetøj med guidning
- hjælper med at finde hinandens sko
- rydder op sammen
- klapper, når en ven lykkes med noget

Gennem disse erfaringer udvikler børnene en spirende forståelse for fællesskab, turtagning og samspil.

Organisering af læringsmiljøet

Børnene indgår primært i mindre børnefællesskaber på egen stue eller på tværs af stuerne. Små grupper skaber ro, tryghed og overskuelighed, hvilket er afgørende for de yngstes mulighed for at deltage aktivt i sociale sammenhænge.

I planlægningen af den pædagogiske praksis er vi opmærksomme på børnenes initiativer og relationer. Vi understøtter positive samspil og hjælper børnene med at få øje på hinanden som betydningsfulde deltagere i fællesskabet.

De voksnes rolle i samspillet

De voksne har en central rolle i børnenes sociale udvikling. Vi er nærværende, i øjenhøjde og følelsesmæssigt tilgængelige. Vi positionerer os foran, ved siden af eller bagved barnet afhængigt af dets behov for støtte.

Vi sætter ord på børnenes handlinger, intentioner og følelser for at skabe mening i samspillet. Vi anvender blandt andet **selvsnak** som pædagogisk metode for at tydeliggøre intentioner og følelser.

Det kan ex. være: *"Se, Per løber hen for at sige hej. Solvej bliver måske lidt forskrækket, når det går så stærkt."*

Ved at tydeliggøre det, der sker mellem børnene, hjælper vi dem med gradvist at udvikle social forståelse.

Følelsesregulering og konflikthåndtering

Små børn har endnu ikke fuldt udviklet kompetence til selvregulering og har brug for voksenstøtte til at håndtere stærke følelser. Vi spejler og anerkender barnets følelser og hjælper det med at finde ro igen.

Når der opstår konflikter, guider vi børnene roligt og tydeligt. Vi hjælper dem med at forstå situationen og viser alternative handlemuligheder. Vi arbejder med low arousal og en anerkendende tilgang, som skaber tryghed og forebygger eskalering.

Målet er ikke, at børnene selv skal løse konflikter, men at de gennem gentagen støtte gradvist opbygger erfaringer med sociale spilleregler og følelsesmæssig regulering.

Forskellighed i fællesskabet

Vi arbejder ud fra et inkluderende børnesyn, hvor alle børn har forskellige forudsætninger og udviklingstempo. Forskellighed ses som en ressource i fællesskabet.

Vi støtter børnene i at hjælpe hinanden, fx med at tage sko på, finde en bamse, eller rydde op. Samtidig er vi opmærksomme på at give børnene tid og mulighed for selv at prøve og opmærksomme på at vi ikke kommer til at overtage opgaver for hurtigt, da passende udfordringer og frustration er en vigtig del af barnets læring og udvikling af handlekompetence.

Børnehave

I børnehaven har vi fokus på at understøtte børnenes sociale udvikling gennem deltagelse i inkluderende og forpligtende fællesskaber. Børn udvikler sociale kompetencer i samspil med andre, og relationer til jævnaldrende får i denne alder stigende betydning.

Vi arbejder målrettet med at styrke børnenes kompetence til at:

- indgå i lege og fællesskaber
- etablere og vedligeholde venskaber
- vise empati og tage hensyn
- samarbejde og forhandle
- håndtere uenigheder og konflikter

Legen som øvebane

Legen er den primære ramme for social udvikling. I legen øver børnene sig i at forhandle roller, følge fælles regler, turtagning og finde løsninger sammen. De lærer at balancere egne ønsker med fællesskabets behov og oplever, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Vi har opmærksomhed på, at alle børn har deltagelsesmuligheder i legen. De voksne understøtter inklusion ved at hjælpe børn ind i legefællesskaber og ved at guide, hvis legen bliver ekskluderende eller går i stå.

De voksnes rolle

De voksne er tydelige og nærværende rollemodeller. Vi støtter børnene ved at sætte ord på følelser, intentioner og handlinger, så de får øget forståelse for både egne og andres perspektiver.

Vi guider børnene i konfliktsituationer ved at hjælpe dem med at:

- lytte til hinanden
- sætte ord på egne oplevelser
- finde fælles løsninger
- tage ansvar for egne handlinger

Vi anvender en anerkendende og rolig tilgang (low arousal), som skaber tryghed og hjælper børnene med at regulere følelser i sociale sammenhænge.

Deltagelse i fællesskabet

At være en del af et fællesskab indebærer både medbestemmelse og evnen til at acceptere fælles beslutninger. Børnene øver sig i at vente på tur, dele materialer, samarbejde om opgaver og udskyde egne behov i kortere perioder.

Vi arbejder ud fra et inkluderende børnesyn, hvor forskellighed ses som en ressource. Børnene støttes i at forstå og respektere, at vi kan have forskellige behov, ønsker og forudsætninger – og at alle har en betydningsfuld plads i fællesskabet.

Målet er, at børnene udvikler empati, ansvarsfølelse og sociale handlekompeter, så de oplever sig som værdifulde og aktive deltagere i fællesskabet.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemødelser for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

I Svendborg Kommune gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, hvis der opleves sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering.

I sprogvurdering vurderes børnene i nedenstående tre indsats typer:

- Generel sprogindsats, Børn, som har et alderssvarende sprog, og som blot har behov for en generel sprogstimulering i dagtilbuddet og i hjemmet
- Fokuseret sprogindsats, Børn, hvis sprog ikke er helt alderssvarende, og som har behov for en fokuseret sprogindsats i dagtilbuddet og i hjemmet.
- Særlig sprogindsats, Børn, hvis sprog ikke er alderssvarende, og som har behov for en særlig sprogindsats i dagtilbuddet og i hjemmet.

Vurderer vi, at der er behov for at lave en sprogvurdering, vil forældrene altid informeres og involveres heri. Og bliver der behov for en fokuseret el. særlig indsats vil vi indhente sparring, råd og vejledning omkring sprogstimulering, herunder sprogstrategier, gode sprogstimulerende indsatser/aktiviteter samt de sproglige læringsmiljøer ved vores lokale logopæd fra PPR i Svendborg el. ved DSA kompetencepædagog ift. flersprogede børn.

Derudover har vi adgang til et Dagtilbudsbiblioteket "Nebula", hvor vi kan indhente inspirationen til sprogarbejdet.

Vuggestue

I vuggestuen har vi fokus på at understøtte barnets tidlige sproglige udvikling gennem nære relationer, gentagelser og meningsfulde samspil i hverdagen. Sprog udvikles i relationer, og barnet lærer at forstå sig selv, andre og verden gennem kommunikation – både kropsligt og verbalt.

Vi skaber et trygt og anerkendende læringsmiljø, hvor barnet får mulighed for at udtrykke sig og oplever, at dets kommunikation bliver set, forstået og taget alvorligt.

Kommunikation i hverdagen

Børns sprog udvikles i hverdagens små situationer. Vi er bevidste om at være sprogligt tilgængelige og nærværende voksne, der:

- sætter ord på handlinger, følelser og oplevelser
- inviterer til dialog – også før barnet har et verbalt sprog
- lytter aktivt og nysgerrigt til barnets udtryk

Vi understøtter barnets kommunikation ved at gentage og udvide det, barnet siger. ex. når barnet peger og siger "vov", svarer vi: "Ja, det er en hund. Den siger vov."

Kropsligt og nonverbalt sprog

I vuggestuealderen er sproget tæt forbundet med kroppen. Vi understøtter derfor både det verbale og det nonverbale sprog gennem:

- mimik, gestik og kropssprog
- øjenkontakt og fælles opmærksomhed
- fagter til sange og lege
- bevægelsesaktiviteter

Vi er opmærksomme på, at vores verbale og nonverbale kommunikation stemmer overens, så barnet lettere kan aflæse og forstå os.

Vi anvender også billedkommunikation i form af piktogrammer, babytegn, tegn til tale for at understøtte kommunikation og give barnet flere muligheder for at udtrykke behov og intentioner, før det talte sprog er fuldt udviklet.

Sprog gennem rutiner, leg og aktiviteter

Vi arbejder med sproget gennem rutiner, leg og aktiviteter, hvor barnet får erfaringer med sprogets rytme og struktur. Det gør vi ved at:

- sætter tydelige ord på dagens rutiner og overgange ex. *"nu skal du have en ren ble" el. "nu skal vi ud på legepladsen"*.
- samlingsstund, hvor vi præsenterer børnene for sprogstimulerende aktiviteter som sang, rytmer, rim og remser m.m. Vi starter og slutter med samme sang hver dag, der afgrænser samlingen og som giver børnene gentagelser og genkendelighed.
- pege og læse i bøger
- bruge rekvisitter og figurer i fortællinger

Gentagelser og genkendelighed er centrale, da det understøtter barnets forståelse og deltagelse.

Små grupper og sproglige deltagelsesmuligheder

For at skabe gode betingelser for sproglig udvikling og flere erfaringer med at bruge sproget aktivt organiserer vi ofte børnene i mindre grupper. Det giver:

- mere ro og nærvær
- bedre mulighed for turtagning i dialog
- tid til at lytte til det enkelte barn

Sprog i relationer

Sprog og sociale relationer er tæt forbundne. Vi støtter børnene i at rette opmærksomheden mod hinanden og kommunikere indbyrdes. Det kan fx være at:

- grine sammen
- imitere hinanden
- sige "stop" eller vise grænser
- dele opmærksomhed om en aktivitet

Vi hjælper med at oversætte børnenes intentioner og udtryk: *"se, hun peger på bilen – hun vil gerne låne bilen."*

På den måde lærer børnene, at deres egne og andres udtryk har betydning.

Den voksnes rolle

Den voksne er en aktiv sproglig rollemodel. Vi er bevidste om:

- at tale i et roligt, tydeligt og anerkendende sprog
- at tilpasse sproget til barnets udviklingsniveau
- at give tid til barnets respons

Vi møder barnet med varme, øjenkontakt og respekt for dets signaler. Når barnet føler sig trygt, øges dets lyst til at kommunikere og udvikle sit sprog.

Målet er, at barnet i vuggestuen udvikler:

- lyst til at kommunikere
- forståelse for ord og begreber
- begyndende talesprog
- erfaring med turtagning i samspil
- oplevelse af at blive hørt og forstået

Dette danner fundamentet for barnets videre sproglige udvikling

Børnehave

I børnehaven arbejder vi målrettet med at understøtte børnenes sproglige udvikling, så de udvikler evne til at udtrykke sig nuanceret, forstå andre og indgå aktivt i fællesskaber. Sproget er centralt for barnets deltagelse, læring og relationer.

Vi skaber et anerkendende og stimulerende læringsmiljø, hvor børnene får erfaringer med at bruge sproget aktivt – både verbalt og nonverbalt.

Sprog gennem rutiner og aktiviteter

Vi arbejder systematisk med sproglig udvikling gennem rutinestunder bl.a. samling, måltider, siesta og aktiviteter, hvor både fortælling og musik også indgår som udviklende for børnenes ordforråd, forståelse og lyst til at bruge sproget.

- sang, musik og rytmer
- rim og remser
- fortælling af historier og eventyr opbygning (start, midte og slutning)
- lege med former, figurer og begreber
- sprogets rytme og gentagelser
- aktiviteter hvor der kommunikeres både med og uden ord, for at styrke både verbal og non-verbal kommunikation.

Dialog og sproglig deltagelse

Sprog udvikles i relationer. Vi har en anerkendende tilgang, hvor vi:

- er nærværende og i øjenhøjde
- giver tydelige og meningsfulde beskeder
- gentager og udvider sproget
- giver barnet tid til at svare

Vi er særligt opmærksomme på turtagning i dialogen, så alle børn får mulighed for både at tale og lytte og erfarer samtalens "spilleregler." Vi taler ikke for barnet, men støtter det i selv at formulere sig. Vi anvender åbne spørgsmål som: ex. *"hvad tror du der sker?"* el. *"hvordan føles det?"*

Det understøtter barnets refleksion, fortælleevne og sproglige nuancering.

Små grupper og fordybelse

Vi organiserer ofte børnene i mindre grupper for at skabe ro, nærvær og bedre muligheder for dialog. I små grupper får det enkelte barn:

- mere taletid
- mulighed for at blive lyttet til
- bedre betingelser for at øve sproglige færdigheder

Sprog gennem leg og fællesskaber

Legen er en central arena for sproglig udvikling. I legen bruger børnene sproget til at:

- forhandle roller og regler
- udtrykke ønsker og behov
- skabe fælles fortællinger

Vi understøtter børnefællesskaber, hvor børnene får erfaringer med at bruge sproget i meningsfulde sammenhænge og på ligeværdigt niveau.

Dialogisk læsning og udvidelse af ordforråd

Vi arbejder med dialogisk læsning i mindre grupper. Her inddrager vi:

- bøger i forskellige genrer
- fokusord og begreber
- konkrete og visuelle materialer

Gennem dialog og gentagelser får børnene mulighed for at:

- udvide deres ordforråd
- forstå nye begreber
- få indsigt i fortællingers opbygning

Dialogisk læsning styrker både sprogforståelse, fortællekompetencer og nysgerrighed på sproget.

Før-skriftligt sprog og skriftsproglig opmærksomhed

Vi introducerer børnene til det før-skriftlige sprog ved at rette opmærksomheden mod:

- bogstaver og ordlyd
- skilte og symboler i hverdagen
- visuelle systemer som boardmaker

Vi læser højt og besøger biblioteket, så børnene får kendskab til bøger, skriftsprog og fortællinger som en naturlig del af deres hverdag.

Differentieret sproglig støtte

Vi tager højde for, at børn har forskellige sproglige forudsætninger.

Vi anvender supplerende kommunikationsformer som billedkommunikation via piktogrammer.

Dette sikrer, at alle børn får mulighed for at kommunikere og deltage aktivt – uanset sproglige forudsætninger.

Den voksnes rolle

Den voksne er en aktiv sproglig rollemodel. Vi er bevidste om at:

- bruge et varieret og nuanceret sprog
- tilpasse sproget til barnets niveau
- vise interesse for barnets fortællinger

Vi møder barnet med nysgerrighed og respekt, hvilket styrker barnets lyst til at udtrykke sig og indgå i dialog.

Målet er, at barnet i alderen 3–6 år udvikler:

- et nuanceret talesprog
- evne til at indgå i dialog og fortælling
- forståelse for sprogets opbygning
- lyst til at kommunikere og udtrykke sig
- begyndende interesse for skriftsprog

Dette danner grundlag for barnets videre læring, deltagelse og trivsel.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør

fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

"Aktive børn i dagtilbud – sundere, gladere og klogere børn", Svendborg Kommune prioriterer at børnene tilbydes mere leg og bevægelse. Alle medarbejdere er derfor uddannede i "Aktive Børn i dagtilbud" og er certificeret til at være Gazelle Børnehus som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

Vuggestue

Krop og bevægelse

I Skovlinden tager vi udgangspunkt i, at børn og voksne er forskellige – og det gælder også kroppen og måden at bevæge sig på. Vi arbejder ud fra et inkluderende børnesyn, hvor der er plads til alle kroppe, forudsætninger og deltagelsesformer.

Ikke alle børn trives i høj aktivitet eller sanseintense oplevelser, og nogle børn har fysiske udfordringer eller udvikler sig i forskelligt tempo. Derfor tilrettelægger vi læringsmiljøer, hvor alle børn kan deltage meningsfuldt – og samtidig blive passende udfordret.

Kropsbevidsthed og sansestimulering

Vi tilbyder varierede bevægelses- og sanseaktiviteter, så børnene får mulighed for at:

- udforske egen krop og bevægelsesmuligheder
- udvikle kropsbevidsthed og sansning, ex. når vi pusler, og når vi giver barnet tøj på; ex. "kan du løfte din numse" - "vil du række mig din arm" mm
- opleve massage/tryk, på arme, ben, fødder, hænder og ryg
- sansning af vejr, vind og natur
- udforske sanseindtryk ex. varmt/koldt, mudder, sæbebobler, kartoffelmel, fingermaling mm

Vi har fokus på, at aktiviteterne opleves som meningsfulde, trygge og motiverende. Samtidig arbejder vi med at udvide børnenes erfaringer, så de gradvist får mod på at prøve nyt og opdage nye sider af deres kropslige kunnen.

Læringsmiljø og fysiske rammer

Vi skaber et trygt og inspirerende læringsmiljø, hvor de fysiske rammer understøtter børnenes motoriske og sanselige udvikling.

Inde miljøet i vuggestuen giver rig mulighed for bevægelse både i grupperum, som er indrettet med et motorikområde, som børnene dagligt kan boltre sig i samt et større fællesrummet i vuggestuen med øget mulighed for løb, klatre, gyngende mm samt legeplads / uderum med mulighed for alsidige kropslige erfaringer gennem:

- bakker, der inviterer til at kravle, løbe og trille
- gynger, sand- og vandleg
- sansehaver med natur, der kan mærkes, duftes og smages
- ture i skov, hvor børnene plukker blomster, fanger bænkebidere og møder varieret terræn.

Disse miljøer understøtter både grovmotorik, finmotorik, balance, koordination og sansning.

Variation i arousal og bevægelsesformer

Vi skaber balance mellem aktivitet og ro, så børnene får erfaring med både høj og lav arousal.

- **Høj aktivitet:** ex. bevægelseslege, dans, rollelege med tempo og energi
- **Lav aktivitet:** ex. fordybelsesleg med ro, massage og sanselige pauser ex. børneyoga

Dette styrker barnets evne til at mærke egen krop, finde ro og deltage i forskellige typer aktiviteter.

Barnets initiativ, motivation og selvhjulpenhed

Vi tager udgangspunkt i børnenes initiativer og interesser for at understøtte motivation og deltagelse. Når børnene viser interesse for en aktivitet – ex. hoppe, slå kolbøtter – griber vi det og udvikler det til en fælles praksis.

- Vi øver selvhjulpenhed hver dag ex. tøj af/på, drikke af egen kop, spise mad selv, vaske/tørre hænder, kravle op / ned af stolen og krybben mm.
- Udgangspunktet er, at det børn kan selv skal de selv ☺
- små succeser styrker lysten til at prøve mere

Gennem gentagelser, spejling og opmuntring får flere børn mod til at deltage i eget tempo. Vi arbejder ud fra barnets nærmeste udviklingszone og respekterer, at børn tør og kan noget forskelligt.

Vi er tæt på børnene og understøtter deres initiativer, så flere børn inviteres ind i bevægelsesfællesskaber. Når vi som voksne viser engagement og bevægelsesglæde, smitter det af på børnenes motivation og deltagelse.

Fællesskab og spejling

Børn inspireres af hinanden. Når de spejler sig i andre børn og voksne, udvikler de mod til at afprøve nye bevægelser og udfordre egne grænser.

Vi understøtter fællesskaber, hvor børnene:

- motiverer hinanden
- glæden ved at bevæge sig sammen
- deltager i fælles bevægelseslege

Den voksnes rolle

De voksne er aktive rollemodeller og medskabere af bevægelsesglæde. Vi:

- bruger tydeligt kropssprog, mimik og stemmeføring
- viser glæde ved og deltager aktivt i bevægelseslege
- støtter og guider børnene i deres kropslige udforskning
- justerer aktiviteter, så alle børn kan være med

Målet er, at alle børn udvikler:

- kropsbevidsthed og sansning
- motoriske færdigheder
- oplever glæde ved at bevæge sig og være aktive sammen
- mod til at udforske egne kropslige muligheder
- kroppen, uanset forudsætninger – er værdifuld og har en naturlig plads i fællesskabet.

Børnehave

Krop og bevægelse

I Skovlinden arbejder vi med krop, sanser og bevægelse som en central del af børnenes udvikling, trivsel og læring. I børnehavealderen udvikler børn en stigende kropsbevidsthed, motorisk sikkerhed og lyst til at udfordre sig selv fysisk.

Vi tager udgangspunkt i, at børn er forskellige – også kropsligt. Derfor skaber vi inkluderende læringsmiljøer, hvor alle børn kan deltage meningsfuldt og samtidig blive passende udfordret.

Kropsbevidsthed og sansestimulering

Vi understøtter børnenes kropsbevidsthed gennem varierede aktiviteter, hvor de får erfaringer med at:

- udforske kroppens muligheder ex. klatre, løbe, hoppe, balancere
- regulere bevægelse ex. stopdans og rytmelege
- mærke egen krop i hverdagsrutiner ex. af- og påklædning, at gå på toilet
- sanse gennem kroppen ex. jord, vand, sand, mudder, bevægelse på forskellige underlag
- opleve vejr, vind og natur

Gennem disse erfaringer udvikler børnene en mere bevidst forståelse af egen krop og dens muligheder.

Læringsmiljø og fysiske rammer

Vi integrerer bevægelse i hele dagen og anvender både inde- og uderum aktivt.

- **Indendørs:** I "Verdensrummet" arbejder vi med motoriske udfordringer som at klatre, hoppe, balancere og bevæge sig til musik. Her kobles bevægelse med rytme, tempo og kropskontrol.
- **Udendørs:** På legepladsen og på ture udvikler børnene grov- og finmotorik gennem cykling, klatring, løb, rul og leg i varieret terræn.

Vi prioriterer udeliv højt, da det giver børnene alsidige kropslige erfaringer og udfordringer.

Variation i arousal og bevægelsesformer

Vi arbejder bevidst med at skabe balance mellem aktivitet og ro, så børnene udvikler evnen til at mærke og regulere egen krop.

- **Høj aktivitet:** ex. bevægelseslege, dans, fælleslege med tempo og energi
- **Ro og fordybelse:** ex. siesta, børneyoga, sanseslege og kropslige pauser

Dette styrker børnenes kropsfornemmelse, koncentration og selvregulering.

Barnets initiativ, motivation og selvhjulpenhed

Vi tager udgangspunkt i børnenes initiativer og interesser for at skabe motivation. Når børnene viser interesse for ex. at klatre, gynges, spille bold udvikler vi det til fælles aktiviteter.

Vi arbejder målrettet med selvhjulpenhed og selvstændighed, ex:

- af- og påklædning,
- toiletbesøg
- håndtering af egne ting
- risikovurderer

Udgangspunktet er, at det barnet kan selv, skal det have mulighed for at gøre selv. Gennem gentagelser og små succeser udvikler barnet vedholdenhed, selvtillid og mod til at prøve nyt.

Den voksnes rolle

De voksne er aktive rollemodeller og medskabere af bevægelsesglæde. Vi:

- bruger tydeligt kropssprog, mimik og stemmeføring
- viser glæde ved og deltager aktivt i bevægelseslege
- guider og støtter børnene i deres kropslige udforskning
- tilpasser aktiviteter, så alle børn kan deltage

Vi er tæt på børnene og understøtter deres initiativer, så flere får mod til at deltage og udfordre sig selv.

Målet er, at børnene udvikler:

- kropsbevidsthed og sanseforståelse
- alsidige motoriske færdigheder
- oplever glæde ved at bevæge sig og være aktive sammen
- mod til at udfordre sig selv
- udholdenhed

Samtidig oplever børnene, at deres krop er et vigtigt redskab til deltagelse, læring og fællesskab.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder.

Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

Vuggestue

Natur, udeliv og science

Vi er ude hver dag – året rundt – og starter dagen udenfor med de ældste børn. Det giver børnene en rolig og sanselig overgang fra hjem til dagtilbud, hvor der er god plads til bevægelse, leg og regulering af energi.

I vuggestuen arbejder vi med natur, udeliv og science gennem sansning, gentagelser og nære erfaringer. Små børn lærer med kroppen og gennem relationer, og derfor er udelivet et centralt læringsrum i hverdagen.

Naturen som sanseligt læringsrum

Legepladsen og ture til skov og strand er et vigtigt læringsmiljø, hvor børnene får erfaringer med naturen gennem kroppen og sanserne. Vi arbejder med en undersøgende tilgang, hvor børnene får lov at:

- lege med sand, vand og jord
- hoppe i vandpytter og mærke vejret
- at plante, vande og følge planters vækst
- udforske og samle materialer som ex. blade, sten, grene, blomster og kogler
- at deltage i små kreative aktiviteter med naturmaterialer

Gennem disse aktiviteter får børnene erfaring med materialers egenskaber og begyndende forståelse for sammenhænge i naturen og styrket deres nysgerrighed.

Sansning og tidlig naturforståelse

I vuggestuealderen er sanserne centrale for læring. Vi understøtter børnenes sansemæssige erfaringer ved at give mulighed for at:

- smage (fx bær og urter)
- dufte (fx blomster og planter)
- mærke (fx jord, vand, blade og vind)

Vi sætter ord på børnenes oplevelser og kobler sprog til handling, så barnet gradvist opbygger forståelse for naturen.

Årstider og gentagelser

Vi arbejder med naturens forandringer gennem gentagelser og genkendelige oplevelser. Børnene får erfaringer med:

- årstidernes skiften
- planter, dyr og insekter
- vejr og temperatur

Vi sætter ord på det, vi oplever, og støtter barnets begyndende forståelse af verden omkring sig.

Tryk udforskning og begyndende risikokompetence

Vi skaber trygge rammer, hvor børnene kan udforske naturen i eget tempo. Med tæt voksenstøtte får børnene mulighed for at:

- bevæge sig i varieret terræn
- mærke egne grænser
- få erfaringer med små risici ex. når barnet mærker en brændenælde.

Disse erfaringer er vigtige for barnets kropslige udvikling og begyndende dømmekraft.

Nærområde og genkendelighed

Vi bruger nærområdet aktivt og besøger de samme steder, fx skov og strand. Gentagelser skaber tryghed og giver børnene mulighed for at:

- genkende steder og rutiner
- opleve forandringer over tid
- fordybe sig i kendte omgivelser

Tidlig science – undersøgelse og erfaring

Vi arbejder med en tidlig naturvidenskabelig tilgang gennem leg og sansning. Børnene undersøger ex:

- leger med vand og mudder
- sår og følger planters vækst
- bygger med natur- og genbrugsmaterialer

Gennem disse aktiviteter udvikler børnene en begyndende forståelse for årsag-virkning: “Jeg kan påvirke min verden.”

Bæredygtighed og begyndende begreber

Vi introducerer børnene til bæredygtighed gennem genbrug og kreative processer, ex:

- affaldssortering
- genanvende og konstruere af forskellige materialer ex. så karse i brugte mælkekartoner, eller laver papkasser om til huler

Samtidig arbejder vi med tidlig matematisk opmærksomhed ved at:

- sandkager i former i og materialer
- begreber som stor/lille, tung/let og mange/få
- sortere og kategorisere

Den voksnes rolle

- rollemodel for naturdannelse
- sproglig og sanselig guidning
- følge barnets initiativ
- skabe mulighed for undersøgelse
- introduktion til årsag-virkning

Målet er, at børnene udvikler:

- nysgerrighed på naturen
- sansemæssige erfaringer
- begyndende forståelse for årsag-virkning
- spirende naturforståelse
- glæde ved udeliv og bevægelse

Udelivet giver samtidig børnene ro, energi og mulighed for at lære gennem kroppen i trygge og meningsfulde rammer.

Børnehave

Natur, udeliv og science

Vi er ude hver dag – året rundt – og starter dagen udenfor med de ældste børn. Det giver børnene en rolig og sanselig overgang fra hjem til dagtilbud, hvor der er god plads til bevægelse, leg og regulering af energi.

Natur, udeliv og science

I børnehaven arbejder vi målrettet med naturen som et undersøgende og eksperimenterende læringsrum. Her får børnene mulighed for at udvikle forståelse for naturens sammenhænge gennem egne erfaringer, nysgerrighed og aktiv deltagelse.

Vi synliggør naturens processer og kredsløb, ex. hvordan et frø udvikler sig til en plante, og hvordan naturens materialer kan anvendes i praksis – som når vi bygger huler, eller laver bål.

Undersøgelse, undren og science

Vi tager afsæt i børnenes spørgsmål og undren og understøtter deres tænkning gennem åbne og udfordrende spørgsmål som:

- *Hvad tror du der sker, hvis...?*
- *Hvorfor mon isen smelter?*

Børnene eksperimenterer med naturfænomener som vand, is, jord og planter og udvikler en begyndende naturfaglig forståelse samt indsigt i årsag-virkning.

Bæredygtighed og ansvar

Vi arbejder med naturdannelse og bæredygtighed gennem konkrete handlinger. Børnene deltager ex. i:

- affaldsindsamling og sortering
- genbrug og konstruktion med materialer
- pasning af planter og uderum

Gennem deltagelse udvikler børnene ansvarsfølelse og forståelse for, hvordan vi passer på naturen.

Naturforståelse og begrebsudvikling

Vi arbejder systematisk med at udvide børnenes begrebsverden gennem samtaler, samlinger og oplevelser i naturen. Børnene får kendskab til:

- dyr og planter
- årstidernes skiften
- sammenhænge i naturen

Vi anvender bøger, plakater og konkrete fund fra naturen til at understøtte genkendelse og læring

Læring gennem deltagelse

Børnene deltager aktivt i naturrelaterede forløb, hvor de:

- sår og følger planters vækst ex. tomater, karse, squash
- indsamler og anvender naturens ressourcer ex. bær til marmelade
- arbejder med naturmaterialer i kreative og praktiske aktiviteter

Dette styrker forståelsen for sammenhænge mellem natur, mad og hverdagsliv.

Matematik i naturen

Naturen giver rige muligheder for at arbejde med matematisk opmærksomhed. Vi arbejder med:

- sortering og kategorisering
- sammenligning ex. stor/lille, tung/let
- mængder og optælling

Børnene udvikler forståelse for tal og begreber gennem konkrete og meningsfulde aktiviteter.

Variation og fordybelse

Vi bruger både legeplads, skov og strand som læringsrum og vender tilbage til de samme steder, så børnene kan opleve forandringer over tid.

De ældste børn udfordres yderligere gennem ture til nye naturområder, hvor de møder større kompleksitet og variation i naturen.

Den voksnes rolle

- medundersøger og nysgerrig samtalepartner
- sproglig og faglig guidning
- understøtte undersøgende praksis
- rollemodel for naturdannelse og bæredygtighed
- støtte barnets deltagelse og mod
- skabe sammenhæng og refleksion

Målet er, at børnene udvikler:

- en undersøgende og nysgerrig tilgang
- begyndende naturfaglig forståelse
- kendskab til natur og årstider
- ansvarlighed og forståelse for bæredygtighed
- glæde ved og tilknytning til naturen

Naturen bliver dermed et aktivt læringsrum, hvor børnene lærer gennem erfaring, refleksion og fællesskab.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har besluttet at alle børn i 0-5-års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

Vuggestue

For de fleste børn er vuggestuen første møde med et større fællesskab. I vuggestuen har vi fokus på at støtte børnene i at få øje på hinanden og opleve sig som en del af et trygt og overskueligt fællesskab.

Vi tilrettelægger hverdagen, så børnene indgår i mindre grupper, hvor der er nærvær, gentagelser og tid til at skabe relationer. Her får børnene erfaringer med at være sammen med andre børn, som reagerer og udtrykker sig forskelligt.

Fællesskab og deltagelse

Vi understøtter børnenes begyndende fællesskabsforståelse ved at:

- skabe små, trygge legefællesskaber
- hjælpe børnene med at få øje på hinanden
- sætte ord på børnenes handlinger og intentioner

Børnene oplever, at de er en del af noget sammen med andre, og at deres deltagelse har betydning.

Kultur i hverdagen

Kultur for de yngste børn tager udgangspunkt i genkendelige hverdagsrutiner og fælles oplevelser.

Vi arbejder med kultur gennem:

- musik, sang og bevægelse fra forskellige genrer
- gentagelser og genkendelige rutiner og aktiviteter

Måltidet som fællesskab

Måltidet er et vigtigt kulturelt fællesskab, hvor børnene får erfaringer med:

- at sidde sammen og dele en stund
- at se og opleve forskellighed i mad
- at deltage i enkle processer omkring måltidet

Vi sætter ord på det, vi spiser, og understøtter børnenes nysgerrighed, madmod og deltagelse.

Oplevelser i nærmiljøet

Vi tager på ture i små grupper i nærområdet, ex. til:

- legepladser
- skov og strand
- teater
- bibliotek eller andre lokale tilbud

Gennem gentagne ture får børnene genkendelse og tryghed, samtidig med at deres nysgerrighed på omverdenen stimuleres.

Æstetiske oplevelser og materialer

I vuggestuen arbejder vi med æstetiske processer gennem sansning, gentagelser og nære relationer. Små børn oplever og udtrykker sig primært gennem kroppen og sanserne, og derfor tager vi udgangspunkt i en legende og eksperimenterende tilgang.

Vi giver børnene mulighed for at udforske forskellige materialer og udtryksformer, ex:

- tegne med kridt
- male og eksperimentere med farver
- lege med papir, lim og enkle materialer
- materialer er tilgængelige og overskuelige
- der er billeder i børnehøjde
- rummene inviterer til leg og fordybelse

Fokus er ikke på produktet, men på processen – at barnet får lov til at sanse, undersøge og være nysgerrig. Den voksne sætter ord på barnets handlinger og oplevelser og understøtter barnets initiativ.

Fantasi, musik og bevægelse

Vi introducerer børnene til æstetiske udtryksformer gennem:

- sang, musik og fagter
- bevægelse og dans
- små, enkle dramatiseringer

Gennem gentagelser og genkendelighed får børnene mulighed for at deltage aktivt og opleve glæde ved rytme, lyd og bevægelse.

Traditioner og genkendelighed

Vi arbejder med enkle traditioner, som skaber tryghed og fællesskab, ex:

- tilbagevendende aktiviteter i årets løb
- fejring af mærkedage som fødselsdag og højtider som fastelavn, jul og påske
- tilbagevendende traditioner som vi forfølger hvert år ex blomstens dag, bedsteforældredag, fællesprojektuger for hele Skovlinden med fernisering og forældrekafe, bevægelsesuge med fælles afsluttende deltagelse i TRIMDAG

Gentagelser og genkendelighed er centrale for, at de yngste børn kan deltage og opleve mening.

Den voksnes rolle

- rollemodel for værdier, kultur og samvær
- Skabe trygge fællesskaber
- Introducere kultur gennem deltagelse
- Understøtte æstetiske processer

Målet er, at børnene udvikler:

- begyndende forståelse for fællesskab
- oplevelse af at høre til
- nysgerrighed på andre og omverdenen
- sanselige og æstetiske erfaringer
- nysgerrighed og lyst til at udforske
- sanselige og æstetiske erfaringer
- glæde ved musik, bevægelse og kreativitet

Arbejdet tager altid udgangspunkt i barnets behov for tryghed, gentagelse og nærvær i mødet med verden.

Børnehave

I børnehaven arbejder vi målrettet med æstetiske processer som en central del af børnenes udvikling. I alderen 3–6 år udvikler børn evnen til at udtrykke sig kreativt, indgå i fællesskaber og forstå kulturelle sammenhænge.

Vi arbejder aktivt med begreber som venskab, fællesskab og forskellighed, så børnene udvikler sociale og kulturelle forståelser

Vi skaber inkluderende fællesskaber, hvor børnene får erfaringer med:

- at indgå i fælles aktiviteter
- at vise hensyn og respekt
- at forstå venskaber og relationer

Musik, drama og fælles udtryk

Vi arbejder med æstetiske læreprocesser gennem:

- sang, musik og bevægelse
- rytme, tempo og kropslig udfoldelse
- eventyrfortælling og dramatisering

Gennem musik og drama udvikler børnene evnen til at indgå i fællesskaber, regulere sig selv og afstemme sig med andre.

Æstetiske processer og kreative udtryk

Vi tilrettelægger aktiviteter, hvor børnene får mulighed for at eksperimentere med forskellige materialer og udtryksformer, ex:

- tegning med forskellige redskaber og farver
- klippe, klistre og skabe egne udtryk
- male og arbejde med forskellige materialer

Fokus er på processen, hvor børnene udforsker, skaber og udvikler fantasi, kreativitet og nysgerrighed.

Oplevelser i omverdenen

Vi udvider børnenes kulturelle horisont gennem ture og oplevelser i nærmiljøet, ex:

- bibliotek, teater og biograf
- natur og byrum (skov, strand, havn)
- lokale kulturtilbud

Gennem disse oplevelser udvikler børnene nysgerrighed, viden og forståelse for verden omkring dem.

Måltidet som kulturelt fællesskab

Måltidet er en vigtig ramme for fællesskab og kulturel læring. Vi har fokus på:

- ro og nærvær omkring måltidet
- samtaler og fælles oplevelser
- madmod og nysgerrighed på nye smage

Børnene får erfaringer med både fælles måltider og forskelligheder i madkulturer, fx gennem madpakker og fælles maddage.

Traditioner og kulturel dannelse

Vi arbejder med traditioner og gentagelser, som giver børnene en forståelse af kulturelle fællesskaber. Vi markerer ex:

- tilbagevendende aktiviteter i årets løb
- fejring af mærkedage som fødselsdag og højtider som fastelavn, jul og påske
- tilbagevendende traditioner som vi forfølger hvert år ex blomstens dag, bedsteforældredag, fællesprojektuger for hele Skovlinden med fernisering og forældre kaffe, bevægelsesuge med fælles afsluttende deltagelse i TRIMDAG

Gennem deltagelse udvikler børnene tilhørsforhold og forståelse for fælles værdier og traditioner.

Den voksnes rolle

- rollemodel for værdier, kultur og samspil
- medskaber af kultur og traditioner
- sproglig og reflektiv guide
- understøtte æstetiske processer
- understøtte deltagelse og medbestemmelse

Målet er, at børnene udvikler:

- kreativitet og æstetisk sans
- evne til at udtrykke sig gennem forskellige medier
- forståelse for fællesskab og forskellighed
- nysgerrighed på kultur og omverden
- oplevelse af at høre til og have betydning

Arbejdet understøtter, at børnene bliver aktive deltagere i kulturelle fællesskaber og udvikler deres identitet i samspil med andre.

Evalueringsskultur

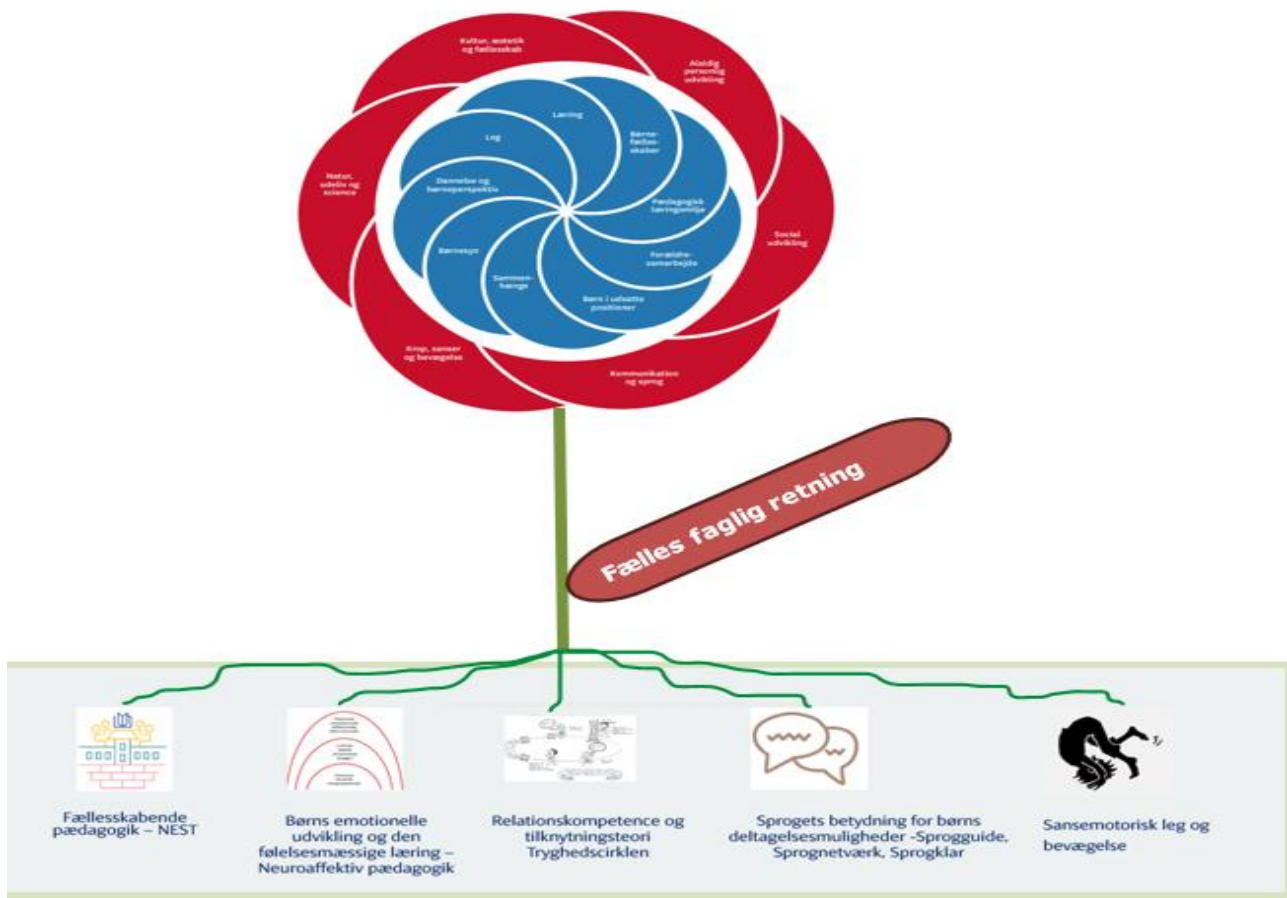
Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringsskultur, som er relevant for praksis. Evalueringsspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringssredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber.

Særligt for Skovlinden

Evalueringen tager udgangspunkt det fundament som Skovlinden står på dvs. en styrket læreplan samt Fælles faglig retning i Svendborg kommune (illustreret ovenstående).

Evalueringens kultur i Skovlinden udvikler og kvalificerer det pædagogiske læringsmiljø samt den pædagogiske praksis. De faglige drøftelser medvirker til høj kvalitet i Skovlinden. Kvaliteten af læringsmiljøerne og den pædagogiske praksis er en forudsætning for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det er derfor betydningsfuldt, at der løbende reflekteres over, hvordan disse tilrettelægges og bliver meningsfulde for børnene.

Evaluering er en cirkulær og kontinuerlig proces med fokus på effekten af den pædagogiske praksis, idet evaluering handler om at undersøge, udvikle og gøre nødvendige justeringer, når der er behov for dette.

I Skovlinden benyttes forskellige evalueringsredskaber f.eks. Vækstmodel, SMTTE, aktionslæring og EVA's evalueringsredskaber som metode til praksisudvikling og evaluering. Der evalueres med basis i forskellige data, der fortæller noget om børnenes udbytte af børnehusets pædagogiske praksis. Der inddrages data fra praksisfortællinger, læringshistorier, observationer af hverdagspraksis og læringsmiljøet samt sprog- og læringsmiljøvurderinger som Sprogvurderinger, KIDS og Trivselsvurderinger.

Evalueringen sker i Skovlinden i læringsfællesskaber på flere niveauer og mødefora f.eks. gruppe-, afdelings-, personale-, ad hoc planlægnings- og refleksionsmøder. Tværfaglige samarbejdspartnere bidrager tillige med refleksion, evaluering og udvikling af den pædagogiske praksis for børnene. Dette sker via sparring bl.a. på KPS møder hver 6. uge (Konsultativ Praksisnær Sparring) og andre konsultative møder omkring børn og el. børnegruppe med behov for en kortere tidlig forbyggende indsats.

For børn på ressourceplads tilbydes minimum et statusmøde hvert halve år, hvor der følges op på udviklingsmål i barnets individuelle handleplan.

På disse møder evalueres den forgangne periodes pædagogiske aktiviteter, procesindhold samt hverdagspraksis, og der følges op på iværksatte tilgange og tiltag omkring et barn el. børnegruppe.

Alle evalueringer og justeringer kan og skal ikke noteres og dokumenteres. I dagligdagen sker der mange små evalueringer og deraf kommende justeringer af den pædagogiske praksis og læringsmiljøerne. Disse justeringer omsættes med det samme og videreformidles mellem kollegaer via logbøger og stuemøder.

Vi dokumenterer på infotavler, på AULA via billeder, øjebliksfortællinger samt nyhedsbreve, hvordan vi arbejder med det pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske mål.

Vi indsamler data i form af observationer, videoklip, nedskrevne refleksioner, kidstilsyn, trivselsvurderinger, sprogvurderinger samt indsamler børns udsagn ift. aktiviteter og temauger for at blive klogere på, hvad børnene er optagede af og får ud af det, vi præsenterer dem for. Og på den baggrund stiller skarpt på at forfine og justere den pædagogisk praksis.
